

Hartsvrienden

VOOR DE GENERATIES VAN NU EN MORGEN

Nieuwsbrief van Stichting Hartsvrienden RESCAR en HFL hart- en vaatziekten

NUMMER 23
SEPTEMBER 2012

VOORWOORD

Met trots kijken we terug op het jubileumcongres van RESCAR. Mede dankzij de overweldigende opkomst, was het een groot succes. We streven er naar om het congres de komende jaren op dezelfde succesvolle wijze voort te zetten. De komende tijd staan weer enkele belangrijke activiteiten op onze kalender: de opening van het nieuwe Hart en Vaat Centrum en Loop met je Dokter. We hopen dat u dit jaar weer meedoet aan dit bijzondere wandelevenement. Uw steun is immers van groot belang voor het onderzoek naar hart- en vaatziekten in

Maastricht. Door uw giften kunnen wij RESCAR en HFL hart- en vaatziekten ook laten meegroeien en u deelgenoot maken van het werk dat onze artsen en onderzoekers leveren. Wat dat betreft hebben we een aardig nieuwtje te melden. Een van onze medewerkers, professor Leon de Windt, heeft een prestigieuze subsidie in de wacht gesleept. Meer over De Windt leest u in deze Hartsvrienden. Veel leesplezier,

Prof. dr. Bas Mochtar,
namens Stichting Hartsvrienden RESCAR en HFL hart- en vaatziekten

INHOUD

- PAGINA 1
HART EN VAAT CENTRUM
- PAGINA 2
WIE IS...LEON DE WINDT?
- PAGINA 3
LOOP MET JE DOKTER 2012
- PAGINA 4
RESCAR-CONGRES
- PAGINA 5
STEUN SNS BANK
- PAGINA 6
BOEZEMVRIENDEN

OPENING HART EN VAAT CENTRUM MAASTRICHT UMC+

Op 1 oktober gaat het nieuwe Hart en Vaat Centrum van het Maastricht UMC+ open. Snelle toegang voor patiënten en multidisciplinaire samenwerking zijn de sleutelwoorden van deze nieuwe polikliniek. Het nieuwe Hart en Vaat Centrum ligt, bij binnenkomst via de parkeergarage, direct links achter de liften.

In het Hart en Vaat Centrum gaan 45 artsen vanuit verschillende specialismen met elkaar samenwerken: cardiologie, cardiochirurgie, vaatchirurgie, interne geneeskunde en neurologie. Het voordeel van deze intensieve samenwerking is dat artsen sneller met elkaar kunnen overleggen, consulten met andere specialisten eerder

geregeld zijn en behandelingen beter op elkaar afgestemd kunnen worden. Dit maakt de kans op vertraging en lange doorlooptijden kleiner. De multidisciplinaire samenwerking richt zich niet alleen op patiëntenzorg, maar ook op wetenschappelijk onderzoek en opleiding.

Nieuwe cardiologische patiënten kunnen binnen één werkdag terecht bij het Hart en Vaat Centrum. Daar worden ze binnen één dag geholpen: ze krijgen een consult, diverse onderzoeken en een diagnose. Voor vervolgonderzoeken en behandelingen zijn er aparte spreekuren. De wachttijd hiervoor is maximaal vijf dagen. Indien behandeling of opname nodig is, vindt dit binnen veertien dagen plaats.

SUBSIDIE VOOR ONDERZOEKER HARTFALEN-GEN

Prof. dr. Leon de Windt van het Maastricht UMC+ heeft een prestigieuze beurs gekregen van de European Research Council (ERC). Het gaat om een zogeheten consolidator grant van anderhalf miljoen euro. De Windt werkt voor de School for Cardiovascular Diseases, afgekort CARIM. Hij doet daar onderzoek naar de genetische oorsprong van hartfalen.

Moleculair bioloog De Windt kreeg twee jaar geleden wereldwijd aandacht na zijn ontdekking van het 'hartfalen-gen'. De ERC-subsidie gaat naar een nieuw onderzoek waarin De Windt wil aantonen dat RNA-moleculen vaker dan gedacht een rol spelen bij het ontstaan van hartfalen.

De Windt kreeg eerder al een VENI- en een VIDI-beurs van NWO/ZonMW, is onlangs onderscheiden met de Galenus Researchprijs 2012 en kreeg vorig jaar nog een miljoenensubsidie van CardioVasculair Onderzoek Nederland (CVON)/de Hartstichting voor nieuw onderzoek naar hartfalen.

Op pagina 2 in 'Wie is...' stellen we Leon de Windt aan u voor.

OPROEP!

WILT U DEZE NIEUWSBRIEF LIEVER PER MAIL ONTVANGEN? U KUNT DIT AANGEVEN DOOR EEN MAILTJE TE STUREN AAN INFO@HFL.NL. BEDANKT!

WIE IS... LEON DE WINDT?

In het Maastricht UMC+ werken veel mensen die op de een of andere manier betrokken zijn bij hart- en vaatpatiënten. Deze keer stellen we Leon de Windt aan u voor, hoogleraar Moleculaire Cardiovasculaire Biologie. Hij doet onderzoek naar de genetische oorsprong van hartfalen.

'Ik ben 42 lentes jong. Geboren op Curaçao, getogen in Tilburg. Sinds een aantal jaren woon ik in Maastricht. Ik ben getrouwd en heb twee prachtige dochters. Hobby's heb ik niet. Nou ja, mijn vak is mijn hobby. Ik leg mijn pen niet neer na vijf uur 's middags. Het blijft borrelen van binnen.'

Waar komt die passie voor het vak vandaan?

'Ik was een dromerig, avontuurlijk en fantasierijk kind. Speelde altijd buiten. Wilde zelf dingen ontdekken, creëren, bouwen. Dat is denk ik ook wat me aantrekt in mijn vak. Elke dag mag ik op ontdekkingsreis gaan in de wereld van moleculen, genen en chromosomen. Een wereld waar nog heel veel onbekend is. En dat spreekt me enorm aan.'

Hoe bent u in Maastricht terecht gekomen?

'Na mijn studie biologie in Utrecht, ben ik in Maastricht gepromoveerd op een cardiovasculair-fysiologisch onderwerp. Daarna heb ik als postdoc onderzoek gedaan in de VS en gewerkt aan het Hubrecht Instituut in Utrecht. In 2010 ben ik door de universiteit in Maastricht benaderd om een onderzoeksgroep te gaan leiden.'

Waar houdt uw onderzoeksgroep zich mee bezig?

'Wij richten ons op de moleculaire mechanismen die ten grondslag liggen aan het falende hart. Hiervoor kijken we naar het RNA, zeg maar het mooie zusje van DNA. Hoewel het gaat om 99% van al onze erfelijke informatie, wordt hier wereldwijd nog nauwelijks naar gekeken. We begeven ons dus echt buiten de gebaande paden. Twee jaar geleden zijn we er in geslaagd om het gen te lokaliseren dat aan de basis ligt van de ontwikkeling van hartfalen. Ook hebben we een geneesmiddel ontwikkeld dat dit gen kan uitschakelen.'

Deze ontdekking heeft veel aandacht gehad, wat is de huidige stand van zaken?

'Uit vervolgonderzoek blijkt inmiddels dat er nog meer RNA-genen zijn die een rol spelen bij hartfalen. Dat betekent dat er ook meer, gerichte, medicijnen ontwikkeld kunnen worden. Dat is goed nieuws voor mensen met hartfalen, hoewel het nog een tijdje zal duren voordat die pillen ook echt verkrijgbaar zullen zijn. Maar een eerste aanzet is er.'

patiënten rond hun implantatie. Dyon is vaak in het ziekenhuis als ambassadeur van HFL hart- en vaatziekten. Alle drie merken we dat er behoefte was aan een informele ontmoetingsplek voor mensen die op de één of andere manier te maken hebben met hart- en vaatziekten. Een café leek ons hiervoor een prima plek: contacten leggen en ervaringen delen onder het genot van een hapje, drankje en muziek. Op 11 oktober 2011 vond het eerste Hart en Vaat Café plaats. Een groot succes. Inmiddels zijn we toe aan onze vierde bijeenkomst. Elke inloopavond heeft een bepaald thema. Rond dat thema nodigen we gast sprekers uit. Zo hadden we al een fysiotherapeut te gast en iemand die voordeed hoe een AED werkt. Op onze vierde bijeenkomst, op 9 oktober, besteden we extra aandacht aan stress en ontspanning. Er wordt een Tai Chi demonstratie gehouden en er is aandacht voor yoga en mindfulness. Ook komt iemand vertellen over bloedverdunners. We zouden het leuk vinden als u ook komt, zodat we samen het glas kunnen heffen op het één-jarig bestaan van het Hart en Vaat Café!

Hart en Vaat Café: 9 oktober 2012.
Locatie: Café de Vreede aan de Markt in Maastricht.
U bent welkom vanaf 19:30 uur.

LOOP MET JE DOKTER: GEZELLIG EN VEILIG WANDELEN

De inschrijving voor Loop met je dokter is in volle gang. De teamcaptains zijn hard op zoek naar wandelaars om hun team mee te versterken.

Wandelen is een van de veiligste sporten voor hartpatiënten. Afhankelijk van uw conditie, kunt u een route van vijf óf tien kilometer lopen. Bovendien bent u verzekerd van een team medici van het Maastricht UMC+ om u heen: de teamcaptains! U doet toch ook mee? Nodig ook uw vrienden, familieleden en collega's uit om zich voor de wandeltocht in te schrijven. U kunt dan gezellig samen lopen.

U geniet op 29 september van een fantastische wandeldag die start bij het Sibberhuis in Valkenburg aan de Geul, een prachtige en sfeervolle locatie. Vanaf 12.00 uur is de registratie geopend. Burgemeester Eurlings geeft om 13.00 uur het startschot, na het optreden van zanger Frans Theunisz. Naast de wandeling kunt u genieten van veel extra's, zoals lekkere hapjes en een ontspannende massage. Er zijn ook informatiestands rondom het thema hart- en vaatziekten en activiteiten voor kinderen.

Deelname kost € 50,00 per persoon. Dit geld gaat direct naar belangrijke onderzoeksprojecten van het Maastricht UMC+. Na uw inschrijving ontvangt u tien loten (t.w.v. € 5,00 per stuk). Hiermee maakt u kans op mooie prijzen. U kunt er ook voor kiezen om de loten door te verkopen. Zo kunt u uw inschrijfgeld terug verdienen. U kunt uiteraard nog extra loten verkopen en zo de opbrengst voor hart- en vaatziekten verder verhogen!

Niet lopen wel steunen

Ook als u niet meeloopt, kunt u de strijd tegen hart- en vaatziekten steunen. Bijvoorbeeld door de wandelaars te sponsoren door loten te kopen. Ook zijn we op zoek naar prijzen voor de prijzenpot van de loterij. Heeft u een leuke prijs om aan te bieden? Mail uw aanbod naar info@loopmetjedokter.nl.

Aanmelden voor de wandeltocht of een wandelaar sponsoren?
Bezoek www.loopmetjedokter.nl

GOED VOORBEREID

Trekt u de wandelschoenen aan? Een goede voorbereiding verkleint de kans op blessures.

Trainingstips:

- ♥ Begin langzaam, verhoog langzaam het tempo en vergeet de cooling-down niet: 5 minuten rustig wandelen.
- ♥ Negeer druk van medelopers en zoek een innerlijk ritme.
- ♥ Goede schoenen verkleinen de kans op blessures.
- ♥ Kies ademende kleding. Bij een goede sportzaak krijgt u advies over schoenen en kleding.
- ♥ Eet en drink voldoende tijdens het wandelen.
- ♥ Koude douche of bad voor het wandelen verlaagt de lichaamstemperatuur en houdt deze lager gedurende het wandelen.
- ♥ Stop en rek uw beenspieren wanneer uw benen zwaar voelen.

Volg ons ook op Facebook en Twitter

HART
WIJZER

In deze rubriek beantwoorden artsen en onderzoekers uw vragen over hart- en vaatziekten.

VRAAG

WAT IS DE HEALTH BUDDY®?

ANTWOORD JOSIANE BOYNE,
VERPLEEGKUNDIG SPECIALIST HARTFALEN

De Health Buddy® is een vorm van telebegeleiding die het Maastricht UMC+ toepast bij patiënten met hartfalen. Het is een klein toestel dat bij de patiënt thuis wordt aangesloten en via de telefoonlijn connectie heeft met de computer van een hartfalenverpleegkundige. Via de Health Buddy® krijgen patiënten dagelijks een aantal vragen. Deze kunnen beantwoord worden door op een van de knoppen op het toestel te drukken. De antwoorden worden doorgezonden naar de hartfalenverpleegkundige. Zij kijkt hier dagelijks naar, neemt contact op met de patiënt en past indien nodig de therapie aan, eventueel na overleg met de cardioloog. In principe komt iedereen in aanmerking voor begeleiding op afstand. Om de Health Buddy® te kunnen bedienen is het echter noodzakelijk dat een patiënt de Nederlandse taal beheerst en kan lezen. Bij slechthorendheid dient iemand aanwezig te zijn waar de hartfalenverpleegkundige telefonisch contact mee kan opnemen.

De Health Buddy® heeft veel voordelen. Patiënten met hartfalen staan dagelijks onder controle van deskundigen en hoeven minder vaak naar de polikliniek te komen. Wetenschappelijk onderzoek waaraan bijna 400 patiënten deelnamen uit de ziekenhuizen van Maastricht, Heerlen en Sittard heeft uitgewezen dat mensen die een Health Buddy® hebben, minder worden opgenomen in het ziekenhuis voor hun hartfalen. Ook hebben deze mensen een betere kennis van hun aandoening en weten ze beter wat zij kunnen doen bij hartfalengerelateerde problemen.

Een jaar geleden beleefde het Hart en Vaat Café zijn vuurdoop. De inloopavond voor hart- en vaatpatiënten en hun naasten is een initiatief van Bianca Vorstermans, Dyon de Vreede en Marlies Steehouwer. Vanaf nu kijken ze in elke nieuwsbrief vooruit op de eerstvolgende bijeenkomst. Deze keer trappen ze af met een korte introductie.

'We kennen elkaar vanuit het Maastricht UMC+. Bianca werkt er als hart- en vaatverpleegkundige. Zij houdt zich bezig met revalidatie van patiënten die te maken hebben gehad met zuurstoftekort van het hart. Marlies houdt zich als PM-ICD verpleegkundige bezig met de begeleiding van

SUCCESVOL RESCAR JUBILEUMCONGRES

Het RESCAR-congres op 12 mei was een groot succes. In het MECC in Maastricht lieten ruim 800 mensen zich voorlichten over de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van hart- en vaatziekten. Het jaarlijkse congres stond in het teken van het 30-jarig jubileum van Stichting Hartsvrienden RESCAR. Uiteraard werd hierbij stilgestaan, net als bij een aantal nieuwe onderzoeken en behandelingen op het gebied van cardiologie en hartchirurgie. Cardioloog en RESCAR-bestuurslid Harry Crijns zette dit voor de congresgangers handig op een rij. Ook kwamen enkele jonge artsen en onderzoekers aan het woord. Hart-longchirurg Ryan Accord vertelde over sleutelgat hartoperaties met de Da Vinci robot, onderzoeker Jeroen Hendriks sprak over de AF polikliniek en cardioloog Ron Pisters ging in op het voorkomen van beroertes bij boezemfibrilleren. Het jubileumcongres werd afgesloten met een vragenronde.

HARTSVRIEND!

MARLIES LEMMENS: 'IK WIL MIJN KINDEREN EN KLEINKINDEREN EEN HARTZIEKTE BESPAREN'

Marlies Lemmens (60) uit Maastricht zet zich actief in voor Loop met je dokter. Met veel passie verkoopt ze loten. Haar motivatie? Haar kinderen en kleinkinderen.

Marlies Lemmens is al jaren hartpatiënt. De problemen beginnen rond haar 35ste, als ze ineens niet meer goed kan lopen. 'Mijn benen wilden niet meer.' De huisarts voelt bijna geen hartslag meer in haar lies en knieholte en stuurt haar door naar het ziekenhuis. Daar constateren de artsen een vaatvernauwing in haar aorta. Ze moet gedotterd worden. 'Dat was een hele schok. Zoiets verwacht je niet als moeder van twee jonge kinderen.' De ingreep verloopt succesvol. Marlies knapt zienderogen op. Helaas niet voor lang, want enkele maanden later keren de symptomen terug. 'Een vernauwing op dezelfde plek.' Een nieuwe dotterbehandeling is onvermijdelijk. De twee ingrepen hebben een flinke impact op Marlies: 'Ik ben erg bang geweest in de daaropvolgende jaren. Heel vaak dacht ik "als het in de buik zit, kan het ook naar het hart komen". En dan ben ik er geweest.'

Pilletje

In 1994 lijkt haar vrees werkelijkheid te worden. 'Ik kreeg een akelig gevoel in mijn borststreek en pijn in mijn arm en hand. Bij controle in het ziekenhuis bleek dat ik spastische kransslagaders had. Dan heb je dezelfde symptomen als bij een hartinfarct.' Gelukkig is het probleem met medicijnen te verhelpen. 'Als ik me niet goed voel, neemt ik een pilletje onder de tong. En dat werkt. Het hart houdt zich rustig.' Toch is Marlies er niet helemaal gerust op. 'Soms overvalt me een raar gevoel.'

Ik ben ook twee keer niet goed geworden. In allebei de gevallen was op de hartfilmpjes niets afwijkends te zien. Dat vind ik best akelig. Dreigend.' Ondanks dat geniet Marlies volop van het leven. 'Als je me op de tennisbaan ziet, denk je echt niet dat ik wat heb.' Haar liefde voor tennis deelt ze met haar partner, Jean Meertens. Ook hij is hartpatiënt sinds een infarct in 2009.

Lotenboekje

De ervaringen van Marlies hebben haar er bewust van gemaakt dat ze 'iets wil doen' tegen hart- en vaatziekten. 'Een hartziekte, vooral acuut, is vreselijk. Dat wil ik mijn kinderen en kleinkinderen besparen. En vele anderen natuurlijk ook. Wat is er dan mooier dan bijdragen aan onderzoek dat hen in de toekomst kan helpen?' Vandaar dat ze zich inzet voor Loop met je dokter. Ze loopt mee en verkoopt lootjes. 'In mijn handtas zit een lotenboekje. Dat neemt ik overal mee naar toe. Waar ik ook kom, wil ik mensen motiveren om loten te kopen en mij te sponsoren, zodat we zoveel mogelijk geld ophalen voor reanimatieonderwijs op scholen, de Maastricht Studie en Gezond à la Carte.'

Meer weten? Kijk dan op www.loopmetjedokter.nl.

SNS DRAAGT LOOP MET JE DOKTER WARM HART TOE

De SNS Bank Zuid Limburg steunt dit jaar Loop met je dokter. De bank heeft 500 loten afgenomen en brengt het evenement prominent onder de aandacht in zeven bankwinkels. Op 29 september wandelt ook een team van de bank mee met Loop met je dokter.

Het idee om Loop met je dokter te sponsoren vloeit voort uit de filosofie van SNS Bank over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Michel Slangen van SNS Bank Zuid-Limburg: 'Ieder jaar gaan wij op zoek naar een goed doel dat wij kunnen ondersteunen. Deze keer viel de keuze op Loop met je dokter, omdat het onderwerp ons aansprak en het onderwijsgericht is.' Een van de doelen van Loop met je dokter is namelijk reanimatie-

onderwijs op middelbare scholen. 'Daar staan wij volledig achter,' zegt Slangen. 'Het is toch geweldig als een 14-jarige op school leert hoe hij iemands leven kan redden?' Slangen hoopt dat door de steun van SNS Bank Zuid-Limburg het aantal scholen dat reanimatieonderwijs aanbiedt, toeneemt. Om Loop met je dokter onder de aandacht te brengen, is onder bankwinkels in Maastricht, Geleen, Sittard,

Heerlen en Landgraaf materiaal van Loop met je dokter verspreid. 'Naast de pinautomaten hangen posters en op de balies liggen folders,' aldus Slangen. De 500 loten die de bank heeft afgenomen zijn nagenoeg allemaal 'verzilverd' door het personeel. Daarnaast vaardigt de bank een team van ongeveer 10 man af naar het wandelevenement. 'En we delen flesjes water uit langs de route,' besluit Slangen.

NIEUWS!

Estafette

Op 28 september vindt in het Raayland College in Venray de 7de Reanimatie-estafette plaats. Gedurende tien uur reanimeren leerlingen van diverse scholen en studenten van de Universiteit Maastricht op oefenpoppen. Ze krijgen daarbij hulp van onder andere brandweer- en ambulancepersoneel. Tegelijkertijd met de estafette vindt op de Floriade in Venlo een bijeenkomst plaats voor leden van alle Provinciale Staten in Nederland. Het doel van deze conferentie is om politici te enthousiasmeren voor reanimatieonderwijs. De bestuurders nemen na afloop van de bijeenkomst deel aan de Reanimatie-estafette.

Rookvrij

De invoering van de rookvrije werkplek in 2004 heeft geleid tot een vermindering van het aantal gevallen van acute hartstilstand in Zuid-Limburg. Het horecaverbod dat in 2008 volgde, had - tegen de verwachting in - geen verdere daling in het voorkomen van acute hartstilstand tot gevolg. Dit blijkt uit een studie van de onderzoeksschool CAPHRI, waarin het wekelijkse aantal acute hartstilstanden tussen 1 januari 2002 en 1 mei 2010 werd geanalyseerd. Het is de eerste keer dat deze relatie in Nederland is onderzocht.

Roger Frankort uit Kerkrade en Dyon de Vreede uit Maastricht. Twee mannen in de bloei van hun leven. Maar ook twee mannen met een ernstige hartaandoening. Tot voor kort kenden ze elkaar niet. Totdat een ontmoeting in het ziekenhuis daar verandering in bracht. Inmiddels zijn ze boezemvrienden. In Hartsvrienden delen ze hun leven met elkaar en met ons.

Beste Dyon,

Eindelijk was het zover. Die langverwachte afspraak met zijn vier. We gingen met onze vrouwen gezellig

een avondje uit eten. De klik tussen ons twee was er al, maar de vonk tussen onze vrouwen sloeg ook meteen over.

We hebben genoten van heerlijk eten, maar bovenal hebben we zitten praten, praten, praten. Zoveel overeenkomsten, zoveel te delen. Niet alleen fysiek, maar ook in de praktische zin van het dagelijkse leven. 'Vanzelfsprekende' zaken zoals baan, levensverzekering, hypotheek en sociale leven. Maar ook emoties, angsten en onzekerheden.

Op dit moment zit ik in een revalidatietraject en ervaar ik dat ik meer wil dan ik eigenlijk kan. Ik moet dus mijn grenzen ontdekken, bewaken en accepteren. Dat heeft consequenties voor mijn/onze toekomst. Een onzekerheid die me behoorlijk parten speelt, want het betekent dat ik alweer een deel van mijn idealen moet loslaten. Maar nu eerst vakantie en daarna verheugen we ons op weer een gezamenlijk uitje!

Tot snel, Roger

Hallo Roger,

Allereerst complimenten voor hoe je het gevoel verwoordt dat wij ervaren hebben tijdens ons etentje.

Wij kunnen dat alleen maar liefdevol onderstrepen. Het enige dat die hoopvolle langdurige boezemvriendschap nog in de weg kan staan is tijd. Gelukkig tikken al onze 'rikketikjes' nog en kunnen we samen genieten van wat ons wel nog gegeven is. Dat neemt echter niet weg dat er in onze situaties ontzettend veel emoties, angsten en onzekerheden constant en onverwachts de kop op kunnen steken. Daarom ben ik ontzettend blij en dankbaar dat we elkaar gevonden hebben.

Naast je dierbaren een lotgenoot te mogen ontmoeten waarmee je ook nog eens zoveel persoonlijke raakvlakken ontdekt, is van onschatbare waarde. Wat de onzekerheid op medisch vlak betreft hoop ik dat, naast het vertrouwen in de specialisten en de medische wetenschap, onze vriendschap bijdraagt aan het verzachten van die last. Net als onze hoop, het samen delen, de steun en inderdaad het verheugen op... ons weerzien na onze vakanties!

HARTelijke groetjes, Dyon

NEEM EEN GOED DOEL OP IN UW TESTAMENT

Heeft u er wel eens over nagedacht een goed doel op te nemen in uw testament? HFL hart- en vaatziekten is een erkend goed doel. Zowel de schenker als de ontvanger hoeft geen belasting te betalen over de gift.

Meer informatie: www.hflhartenvaatziekten.nl.

Rekeningnummer: ING 65.71.81.420

AGENDA

- 1 oktober:** opening Hart en Vaat Centrum Maastricht UMC+
- 9 oktober:** Hart en Vaat Café, Maastricht
- 28 september:** Reanimatie-estafette, Venray
- 29 september:** Loop met je dokter, Valkenburg aan de Geul

Maastricht UMC+

Colofon

Hartsvrienden is een gemeenschappelijke uitgave van Stichting Hartsvrienden RESCAR en HFL hart- en vaatziekten.

Stichting Hartsvrienden RESCAR
Gaspeldoorn 7, 6226 WZ MAASTRICHT
T: + 31 (0)43 363 0919
rescar@rescar.nl ; www.rescar.nl
Rekeningnummers: ABN/AMRO
48.62.76.430 of Postbank 192.72.28 t.n.v.
Hartsvrienden RESCAR Maastricht

HFL hart- en vaatziekten
Turennestraat 33, 6221 AR Maastricht
T: + 31 (0)43 407 7363
info@hfl.nl ; www.hflhartenvaatziekten.nl
Rekeningnummer: ING 65.71.81.420

FOTO'S:
Alf Mertens Fotografie,
Jean-Pierre Geussens

TEKSTEN:
Bas Mochtar,
Josiane Boyne,
Marlies Steehouwer,
Bianca Vostermans,
Demare,
Roger Frankort,
Leontine de Vlieter,
Dyon de Vreede en
Maastricht UMC+.

VORMGEVING:
Di-Gitta-al

DRUK:
MTB Grafisch